

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

az MMÖNK Tanácsának 7. rendkívüli üléséről, amelyet 2026. május 12-én, kedden 19.00 órakor tartottak meg a Dobronaki Kézművességek Házában (Dobronak 290.).

Az MMÖNK Tanácsának ülését Orban Dušan, az MMÖNK Tanácsának elnöke hívta össze és vezette le.

Az ülésen a 19 megerősített mandátummal rendelkező tanácstag közül 15 volt jelen, éspedig: Horvat Tomi, dr. Kasaš Habjanič Mihael, Požonec Robert, Tivadar Eva, Varga Štefan István, Vass Boglárka, Toplak Alenka, Varga Edit, Varga Teodor, Horvat Atila, Vugrinec Alen, Roman Silvija, Könye Erika, Kranjec Josip és Orban Dušan.

Hiányoztak: Jambor Bence Szeréna, Magyar Janez, Car Luka és Vugrinec Zsuzsi.

Az ülésen jelen voltak továbbá: Horváth Ferenc magyar nemzetiségi országgyűlési képviselő, a sajtó képviselői, valamint az MMÖNK munkatársai.

Orban Dušan, az MMÖNK Tanácsának elnöke a napirendi pontok tárgyalása előtt köszöntötte a jelenlévőket.

1. A napirend elfogadása

Az MMÖNK Tanácsának elnöke ismertette a tervezett napirendet:

1. A napirend elfogadása
2. A magyar nemzeti közösség jóváhagyási jogkörének kérdése a községek alapszabályának és egyéb jogi aktusainak elfogadása során

7-1. határozat:

Az MMÖNK Tanácsa elfogadja a 7. rendkívüli ülés napirendjét.

Mellette szavazott: 15 tanácsstag.

2. A magyar nemzeti közösség jóváhagyási jogkörének kérdése a községek alapszabályának és egyéb jogi aktusainak elfogadása során

Az elnök bevezetőjében ismertette a napirendi pont tárgyát, majd felolvasta a két javasolt határozat szövegét. Elmondta, hogy az ülés összehívásának alapját többek között az MMÖNK jogi véleménye, az illetékes szakmai intézetek, a tengeremléki olasz önkormányzati nemzeti közösség jogi véleménye, valamint a nemzetiségi parlamenti képviselő álláspontja képezte.

Az elnök megnyitotta a vitát az elhangzottakkal kapcsolatban, majd felkérte Varga Editet, a Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (DKMÖNK) elnökét, hogy ismertesse az ügy előzményeit, és foglalja össze, milyen folyamat vezetett a napirendi pont tárgyalásához.

Varga Edit, a DKMÖNK elnöke hozzászólásában ismertette az ügy előzményeit. Elmondta, hogy Dobronak Községben megkezdődött a községi alapszabályzat korszerűsítése, azonban a DKMÖNK-öt a község részéről nem vonták be megfelelő módon az előkészítési folyamatba. Rámutatott arra, hogy a DKMÖNK feladatának érzi a magyar nemzetiség jogainak védelmét, ezért több egyeztetést is kezdeményeztek a községgel.

Kiemelte, hogy a DKMÖNK javaslatokat is megfogalmazott annak érdekében, hogy a magyar nemzetiségi közösség jogai megfelelően szerepeljenek az új alapszabályban. Elmondta, hogy az új javaslatban több, a nemzetiségi jogokat érintő cikkely módosult vagy kikerült, ezért más, nemzetiségi közösségek által lakott községek – köztük az olasz kisebbség – alapszabályait is áttanulmányozták, és azok alapján is próbáltak javaslatokat megfogalmazni.

Az ügyben az MMÖNK segítségét és támogatását is kérték, mivel úgy vélik, hogy a kérdés nemcsak a DKMÖNK-öt érinti, hanem más önkormányzatok számára is precedenst jelenthet. Végezetül hozzátette, hogy a község az alapszabály módosítási javaslatát első olvasatban kizárólag szlovén nyelven tette közzé, a nemzeti közösség előzetes bevonása nélkül. Ezt követően átadta a szót Varga Teodornak, Dobronak Község külön státuszú magyar képviselőjének, aki egyben a DKMÖNK, valamint az MMÖNK Tanácsának tagja is.

Dobronak Község külön státuszú magyar képviselője hozzászólásában üdvözölte a jelenlévőket, és örömét fejezte ki annak kapcsán, hogy a muravidéki magyar közösség egységesen áll ki a kérdés mellett. Véleménye szerint a Dobronaki alapszabály módosításának ügye nemcsak helyi jelentőségű, hanem precedenst teremthet más nemzetiségi területek – köztük az olasz nemzeti közösség – számára is.

Ismertette, hogy Dobronak Község megkezdte az alapszabály módosításának folyamatát, azonban a DKMÖNK-t és a külön státuszú képviselőt nem vonták

be megfelelő módon az előkészítésbe. Elmondta, hogy az első módosítási javaslatban a korábbi alapszabályban szereplő, a nemzetiségi jogokat részletesebben szabályozó cikkelyek száma jelentősen csökkent, ezért már az első olvasat során jelezte az aggályait a község vezetése felé. Véleménye szerint egy ilyen jelentőségű dokumentum esetében elengedhetetlen lett volna az előzetes egyeztetés a DKMÖNK-val.

Tájékoztatása szerint a DKMÖNK írásos módosító javaslatokat készített, valamint több egyeztetést is kezdeményezett a községgel. A javaslatok kidolgozásakor más nemzetiségi közösségek – különösen a tengeremelléki olasz közösség – alapszabályait is áttanulmányozták annak érdekében, hogy a magyar közösség jogai megfelelően szerepeljenek a községi alapszabályban. Elmondta továbbá, hogy a község a javaslatokra hosszabb ideig nem adott választ, illetve az egyeztetések során sem mutatkozott kellő nyitottság a közösség javaslatainak figyelembevételére.

A hozzászólásban külön kitért arra is, hogy a községi tanács második olvasatra előkészített anyagában szereplő jogi értelmezés szerint a nemzeti közösség hozzájárulása nem szükséges minden, a nemzetiségi jogokat érintő rendelkezés elfogadásához. Ezt veszélyes precedensnek nevezte, amely hosszú távon megkérdőjelezheti a nemzetiségi önkormányzatok és képviselők szerepét, valamint a nemzeti közösségek alkotmányosan biztosított jogainak érvényesítését.

Elmondta továbbá, hogy az ügyben egyeztettek az MMÖNK-val, az olasz nemzeti közösséggel és más illetékes szervezetekkel is. Hangsúlyozta, hogy a kérdés túlmutat Dobronak Községen, ezért fontosnak tartja a muravidéki magyar közösség összefogását és az egységes fellépést.

Végezetül támogatásáról biztosította az elhangzott határozati javaslatokat, és kiemelte, hogy a nemzeti közösségek jogainak védelme érdekében minden önkormányzatnak közösen kell fellépnie.

A vita során több tanácstag és jelenlévő is hozzászolt a napirendi ponthoz. A felszólalók hangsúlyozták, hogy a kialakult helyzet veszélyes precedenst teremthet nemcsak Dobronak Község, hanem valamennyi nemzetiségi terület számára. Többen rámutattak arra, hogy amennyiben a nemzeti közösségek jogai a községi alapszabályokban nem kapnak megfelelő védelmet, az hosszú távon az önkormányzati nemzeti közösségek szerepét és létjogosultságát is megkérdőjelezheti.

A hozzászólások során elhangzott, hogy a nemzeti közösségek jogait nem szabad kizárólag aktuális politikai vagy személyi viszonyokhoz kötni. Többen rámutattak arra, hogy a jövőben bármely községben olyan vezetés kerülhet hatalomra, amely kevésbé támogatja a kisebbségi jogok érvényesítését.

A felszólalók kitértek arra is, hogy a nemzeti közösségek jogainak gyakorlati érvényesítése több területen – például intézményi működés, nyelvhasználat vagy kinevezések esetében – korábban is nehézségekbe ütközött. Többen

hangsúlyozták, hogy a jogsérelmekkel szemben a közösségnek következetesen fel kell lépnie és szükség esetén jogi útra is terelnie az ügyeket.

A vita során többször elhangzott a muravidéki magyar közösség és az olasz nemzeti közösség együttműködésének fontossága is. A hozzászólók szerint szükséges lenne olyan közös minimumszabályok és standardok kialakítása, amelyek minden nemzetiségi területen egységesen biztosítanák a közösségek alapvető jogait. Többen úgy vélték, hogy a jelenlegi ügy rámutat arra, hogy a nemzetiségi jogszabályok és a kapcsolódó kerettörvények felülvizsgálata és korszerűsítése hosszú távon elengedhetetlen lehet.

A hozzászólások során kiemelték továbbá, hogy a jelenlegi rendkívüli ülés és az elfogadásra javasolt két határozat elsősorban a közös kiállást és a nyilvános figyelemfelhívást szolgálja. Elhangzott, hogy amennyiben a községi alapszabály végleges elfogadása során a nemzeti közösség jogai nem kapnak megfelelő védelmet, az érintettek jogi lépések megtételét is mérlegelni fogják.

A vita végén ismételten hangsúlyozták, hogy a nemzeti közösségek jogainak védelme közös felelősség, amely minden önkormányzatot és közösségi szereplőt érint.

Az elnök ezt követően felkérte Horváth Ferenc nemzetiségi országgyűlési képviselőt, hogy ismertesse álláspontját a napirendi ponttal kapcsolatban.

Horváth Ferenc hozzászólásában elmondta, hogy a kérdés összetett jogi és politikai problémát vet fel, amelynek háttérében részben a nemzetiségi jogok jelenlegi jogértelmezése, részben pedig a közigazgatási és minisztériumi gyakorlat áll. Véleménye szerint az alkotmányban és a törvényekben rögzített jogok gyakorlati érvényesítése az elmúlt évtizedek során több esetben nem valósult meg megfelelően, és a jelenlegi helyzet is rámutat a rendszer hiányosságaira.

Kiemelte, hogy a nemzetiségi kérdéseket az utóbbi időszakban egyre inkább bürokratikus szemlélet alapján kezelik, miközben a jogszabályok értelmezése sok esetben leszűkíti a nemzeti közösségek tényleges beleszólási lehetőségeit. Elmondta, hogy a minisztériumokkal folytatott egyeztetések során több alkalommal is tapasztalható volt a nemzetiségi jogok szűkítő értelmezése.

A képviselő hangsúlyozta, hogy a nemzetiségi képviselők vétőjoga ugyan létezik, annak gyakorlati alkalmazása azonban a jelenlegi jogi keretek között korlátozott. Kifejtette, hogy bizonyos esetekben a jogszabályok megfogalmazása lehetővé teszi, hogy a nemzetiségi jogokat érintő kérdések általános rendelkezések részeként kerüljenek elfogadásra, ami gyengítheti a nemzeti közösségek tényleges jogvédelmét.

Hozzászólásában rámutatott arra is, hogy szükség lenne a nemzeti közösségeket érintő jogszabályok és kerettörvények felülvizsgálatára, különösen a nemzeti közösségekről szóló törvény korszerűsítésére. Véleménye szerint a jelenlegi helyzet arra figyelmeztet, hogy hosszú távon világosabb és erősebb jogi garanciákra van szükség a nemzeti közösségek jogainak védelme érdekében.

Elmondta továbbá, hogy a parlamenti Nemzetiségi Bizottság keretében is szükséges lehet a kérdés megvitatása, ugyanakkor fontosnak nevezte azt, hogy a jogszabályok módosítása szélesebb politikai támogatást kapjon. Kiemelte, hogy a muravidéki magyar közösség összefogása és egységes fellépése különösen fontos a jelenlegi helyzetben.

Végezetül biztosította a jelenlévőket arról, hogy a rendelkezésére álló parlamenti és intézményi lehetőségek keretében továbbra is támogatni fogja a nemzeti közösség jogainak érvényesítését, valamint kérte a tanácstagokat és az önkormányzatokat, hogy a felmerülő problémákról és javaslatokról a jövőben is tájékoztassák.

Az elnök megköszönte Horváth Ferenc nemzetiségi országgyűlési képviselő hozzászólását és segítségét, majd kiemelte, hogy amennyiben a község vezetését nem sikerül meggyőzni arról, hogy a magyar nemzeti közösség irányába megfelelő gesztust tegyen és figyelembe vegye a közösség jogait, az ügyet a parlamenti Nemzetiségi Bizottság elé kívánják terjeszteni.

Ezt követően ismételten felszólalt Dobronak Község külön státuszú magyar képviselője, aki reagált a parlamenti képviselő hozzászólására. Kiemelte, hogy a jelenlegi helyzet egyik legnagyobb problémája az időfaktor, mivel fennáll annak a veszélye, hogy az alapszabály módosítása még azelőtt elfogadásra kerül, hogy a vitás jogértelmezési kérdések tisztázódnának. Hangsúlyozta, hogy a jelenlegi alkotmányos szabályozás egyes rendelkezései eltérő módon értelmezhetők, ezért szükséges lenne a jogi értelmezések pontosítása és egyértelműsítése.

A hozzászólás során felmerült annak a lehetősége is, hogy a nemzetiségi országgyűlési képviselő kezdeményezze az alkotmányos rendelkezések kötelező értelmezésének eljárását. Ezzel kapcsolatban ugyanakkor elhangzott, hogy korábban már történtek hasonló próbálkozások, azonban az illetékes intézmények között nem alakult ki egyértelmű álláspont a hatáskörökről és az eljárás módjáról.

Az elnök ezt követően összefoglalta a vita során elhangzottakat, és megállapította, hogy a jelenlévők egyetértenek abban, hogy a kialakult helyzet elfogadhatatlan. Kifejtette, hogy a másnapi községi tanácsulást követően válik majd egyértelművé a további eljárás iránya. Kiemelte továbbá, hogy a rendkívüli ülés célja az egységes fellépés és a nyilvánosság tájékoztatása, ezért kérte a média képviselőit és az önkormányzatokat, hogy az elfogadott határozatokat megfelelő módon juttassák el a közvéleményhez.

Az elnök ezt követően ismételten felolvasta az első és második határozati javaslatot, amelyeket a Tanács egyhangúlag elfogadott.

A vita során felmerült egy harmadik határozat elfogadásának lehetősége is, amely jogi lépések kezdeményezésére vonatkozott volna arra az esetre, ha az alapszabályban nem biztosítják megfelelően a nemzeti közösség jogait. A jogi álláspont ismertetését követően azonban megállapítást nyert, hogy az MMÖNK ilyen ügyben közvetlen jogi eljárást nem indíthat, arra kizárólag az érintett

önkormányzati nemzeti közösség vagy a külön státuszú képviselő jogosult. Ennek megfelelően a Tanács végül nem fogadott el harmadik határozatot.

Az ülés végén az elnök tájékoztatta a jelenlévőket arról, hogy az elfogadott határozatokat kísérlévéllal együtt eljuttatják az érintetteknek, amelyben kérni fogják a felvetett szempontok figyelembevételét. Megköszönte a jelenlévők részvételét és támogatását, majd tájékoztatást adott a másnapra összehívott kétnyelvűségi tanácskozásról.

Hozzászóltak: Horvat Tomi, dr. Kasaš Habjanič Mihael, Požonec Robert, Tivadar Eva, Varga Štefan István, Vass Boglárka, Toplak Alenka, Varga Edit, Varga Teodor, Roman Silvija és Horváth Ferenc.

7-2. határozat:

Az MMÖNK Tanácsa támogatja a Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség azon törekvéseit, hogy Dobronak Község új alapszabályának elfogadása során érvényesítse a magyar közösség és tagjainak az alkotmányban és a törvényekben rögzített külön jogait.

Mellette szavazott: 15 tanácstag.

7-3. határozat:

Az MMÖNK Tanácsa határozottan ellenez minden olyan községi vagy egyéb szervezeti intézkedést, amely arra irányul, hogy a községi alapszabály és más – a nemzeti közösség alkotmányban rögzített jogait érintő – általános aktusok elfogadásakor megkerüljék a nemzeti közösségi képviselők jóváhagyási jogát.

Azokban a községekben, ahol őshonos olasz vagy magyar nemzeti közösség él, az alapszabály nem csupán technikai jellegű, általános ügyeket szabályozó előírás, hanem a nemzeti közösség alkotmányosan garantált jogai érvényesítésének alapvető dokumentuma is.

Mellette szavazott: 15 tanácstag.

Mivel további hozzászólás nem volt, az elnök megköszönte a jelenlévők részvételét és támogatását, majd az ülést berekesztette.

Az ülést 20:04-kor rekesztették be.

Lejegyezte:
Vida Timea

Az MMÖNK Tanácsának elnöke:
Orban Dušan s. k.